

Alkotmánybíróság

Budapest, Donáti utca 35-45
1015

hianypotlas@mkab.hu

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/3670-2/2021
Érkezett:	2021 NOV 28 e-mail
Példány:	1
Melléklet:	0 db <i>lu'</i>

Tisztelt Alkotmánybíróság !

Alulírott [REDACTED] indítványozó korábban csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselő, dr. Szepesházi Péter ügyvéd útján az Alkotmánybíróság előtt **IV/3670-1/2021. ügyszám** vonatkozásában az alábbi

hiánypótlást

nyújtom be a Tisztelt Alkotmánybíróság elé - méghozzá

[REDACTED] indítványozó dr. Szepesházi Péter jogi képviselő által 2021. szeptember 24-én benyújtott **Kúria Pfv.IV.20.672/2020/7. ítélete**, a **Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.21.062/2019/9/II. ítélete** valamint a **Fővárosi Törvényszék 31.P.23.595/2018/31. számú ítélete** elleni alkotmányjogi panasz kapcsán:

1. Kérem, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság a **2011. évi CLI. törvény 27. § (1) bekezdés** vonatkozásában állapítsa meg a fenn nevezett ítéletek alaptörvény-ellenességét a tisztességes eljáráshoz való alapjog megsértése **Magyarország Alaptörvényének XXIV. cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (1) bekezdésébe** (tisztességes tárgyaláshoz való jog, bírósághoz fordulás joga az önkényes mérlegelés tilalmára is figyelemmel, törvényes bíróhoz való jog) valamint **XV. cikkébe** (törvény előtti egyenlőség, hátrányos megkülönböztetés tilalma, a XI. cikkel összefüggésben) az **Abtv. 43. § rendelkezései** alapján a **Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.21.062/2019/9/II. ítéletét** valamint a **Fővárosi Törvényszék 31.P.23.595/2018/31. számú ítéletét** semmisítse meg, valamint az **Abtv. 43. § (4) bekezdés** valamint az **ügyrend 46. § (5) bekezdés** vonatkozásában a **Kúria Pfv.IV.20.672/2020/7. ítéletét** is semmisítse meg.

Kérelmem anyagi jogi jogalapja Magyarország Alaptörvényének **XXIV. cikk és XXVIII. cikk (1) bekezdése** (tisztességes eljáráshoz való jog, indokolási kötelezettség, fegyveregyenlőség elve, törvényes és pártatlan bírósághoz való jog), Kérelmem eljárásjogi alapja az **Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja**, valamint az Alkotmánybíróságról szóló **2011. évi CLI. törvény 27. §-a**, amely alapján az Alkotmánybíróság felülvizsgálja a bírói döntés Alaptörvénnyel való összhangját, és megsemmisíti az alaptörvény-ellenes bírói döntést.

A jelen ügy alkotmányossági kérdés "alapvető alkotmányjogi jelentőségű" (Abtv. 29. §), a felperesi részvételemmel zajlott eljárás során kiemelt jelentőséget kellett volna tulajdonítani azon alkotmányos eljárási garanciáknak, így a tisztességes eljáráshoz való jog a

fegyveregyenlőség valamint a törvényes bíróhoz való jog elvének, amelyek az egyént az igazságszolgáltatás során Alaptörvényben rögzítetten megilletik.

Az Alkotmánybíróság hatáskörét az **Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pont** és a maga a **2011. évi CLI. törvény 27. §-a** nevesíti.

I. A tisztességes eljáráshoz való jog megsértése vonatkozásában előadott alkotmányjogi érvelés az Abtv. 27. § alapján.

I. A fegyveregyenlőségek elvének megsértése

A fegyverek egyenlősége a tisztességes eljárás egyik eleme, megvalósulása és kifejeződése, melynek lényege, hogy a perbeli felek lehetőségei és esélyei között egyensúly álljon fenn, a perben a felek azonos lehetőségekkel vegyenek részt, s mint ilyen a bíróság előtti egyenlőség elvéhez is kapcsolódik. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) a gyakorlatában jelent meg, értelemszerűen az Emberi Jogok Európai Egyezménye (EJEE) 6. cikkének gyakorlatában.

A tisztességes eljáráshoz való jog azt biztosítja, hogy az állami szervek tisztességes eljárás keretében döntsenek a polgárok jogait érintő egyedi ügyekben, így az EJEE 6. cikk értelmében *„Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően.”*

Az Alkotmánybíróság a fegyverek egyenlőségének elvét ugyan alapvetően a büntetőeljárás kapcsán értelmezte, azonban a tisztességes eljáráshoz való jog alapján alkalmazhatónak találta azt minden bírósági eljárás tekintetében, így polgári perek esetében is.” (15/2002. (III. 29.) AB határozat

A Fővárosi Törvényszék, mint első fokon eljáró bíróság 31.P tanácsa a **31.P.23.595/2018/31. számú ítéletét** alaptörvény-ellenesen a tisztességes eljáráshoz való jog megsértésével hozhatta meg.

A 31.P tanács (továbbiakban elsőfokú tanács) az indítványozó részére 2018. február hó 28. napján kelt **31.P.20.700/2018/2. sz.** végzésében megállapította illetékességének és hatáskörének hiányát és erre való tekintettel elrendelte a keresetlevél áttételét a Budai Központi Kerületi Bírósághoz, egyúttal mellékelten megküldeni rendelte a keresetlevelet az alperes részére.

Az elsőfokú tanács annak ellenére, hogy egyrészt tévesen állapította meg illetékességének és hatáskörének hiányát felperes keresetét továbbította az alperes részére, amely által felperes tisztességes eljáráshoz való jogát megsértette a tekintetben, hogy nem biztosította a fegyveregyenlőségek elvének biztosítását.

Az első fokú tanács illetékességének és hatáskörének hiánya végett csak és kizárólag arra volt jogosultsága, hogy az általa vélt hatáskörrel és illetékességgel bíró bírósághoz továbbítsa felperes kereseti kérelmét. Mivel az elsőfokú tanács arra hivatkozott, hogy nem rendelkezik illetékességgel és hatáskörrel, ezért ipso jure nem küldhette volna meg felperes keresetét az alperes

részére. De facto az elsőfokú tanácsnak illetékesség és hatáskör hiánya mellett nem volt jogosultsága megküldeni felperes keresetét az alperesi félnek.

Az elsőfokú tanács illetékesség és hatáskör hiánya mellett az alperesi félnek a felperesi kereset megküldése olyan cselekedet volt, amely alkalmas lehetett arra, hogy a fegyver egyenlőségek elvét megsértse, amely a tisztességes eljáráshoz való jogból fakadó alappillért.

Az **Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése** deklarálja a tisztességes eljáráshoz való jogot. Az AB klasszikus megfogalmazásában: "a tisztességes eljáráshoz való jog az Alkotmányban explicit módon nem nevesített, de az alkotmánybíróági gyakorlatban az 57. f (I) bekezdésébe foglalt független és pártatlan bírósághoz való jog, illetve a 2. § (1) bekezdésből eredő eljárási garanciák védelmének egymásra vonatkoztatásából tartalmilag levezetett alkotmányos alapjog" [315/E/2003. AB határozat].

Azzal, hogy az elsőfokú tanács illetékességének és hatáskörének hiánya mellett megküldte felperes keresetét az alperes részére alkalmas volt arra, hogy az alperest előnybe részesítse a tekintetben, hogy az alperesnek időt adjon a peres eljárás felkészülésére.

Feltételezhető, hogy amennyiben az elsőfokú tanács szándékosan állapíthatta meg illetékességének és hatáskörének hiányát az rendkívül súlyos jogi aggályokat és az igazságszolgáltatásba vetett bizalmat rengeti meg alapjaiban, mivel egy hozzá nem értő a jogszabályi előírások és azok alkalmazását nem ismerő személy ítélkezhet súlyos társadalmi problémák kérdéseiben.

2. A tisztességes eljáráshoz való jog megsértése

Az alperes felperes kereseti kérelmét 2019. január hó 11. napján vette kézhez, ettől kezdve 45 nap állt rendelkezésére, hogy az ellenkérelmét elkészítse, benyújtsa.

A peres eljárásban objektív adat állt rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy az alperes 2019. február hó 25. napján – *vagyis a 45. napon* – kötött megbízási szerződést és adott meghatalmazást [REDACTED] jogi képviselőnek.

Az alperesi jogi képviselő – *az alperes önhibájából fakadó mulasztására* – kért határidő hosszabbítást az ellenkérelem benyújtására, melyet azzal indokolt, hogy a peres felek között egyeztetés volt folyamatban és az alperes bízott abban, hogy felperessel konszenzusos döntés fog születni. Felperes az alperessel folytatott egyeztetés során nem a polgári peres eljárás kimeneteléről, hanem a két jogerősen megnyert közigazgatási per kapcsán egyeztetett az alperessel, hogy miért nem állítják vissza hallgatói jogviszonyát.

Az első fokú bíróság az alperes jogi képviselő részére 2019. március hó 11. napján 15 napos határidő hosszabbítást engedélyezett annak ellenére, hogy az alperes a határidő hosszabbítás iránti kérelmét alapos jogi indokkal nem támasztotta alá, illetve a Pp. 151. § (3) bekezdés értelmében az igazolással együtt nem pótolta az elmulasztott cselekményt, ezért az ellenkérelem elkészítése a Pp. 149. § (1) bekezdés alapján is ipso iure.

[REDACTED] jogi képviselő annak a [REDACTED] – *büntetőeljárás alá vont* – ügyvédnek volt a bolytára, aki Magyarország leghíresebb gázszerelőjének ügyvédje is egyben

és történetesen Magyarország leghíresebb gázszerelőjéhez köthető cég nyerte a [REDACTED] Egyetem építési beruházását.

Ezen törvényi rendelkezések figyelmen kívül hagyása, contra legen értelmezése sérti a tisztességes eljáráshoz való alapjogot és az Alaptörvény 26. § (1) bekezdésében foglaltakra a bírói függetlenség és pártatlanság látszata is megkérdőjelezhető.

Az első fokú bíróság az alperesi jogi képviselő által kért határidő hosszabbítási kérelem vonatkozásában a Pp. 147. § (3) bekezdésében foglaltakat contra legen értelmezte azáltal, hogy a törvényben előírt és a Legfelsőbb Bíróság jogegységi tanácsa által meghozott **4/2003. Polgári jogegységi határozat IV. fejezet 3. § és 4. §-ban** foglaltaknak ellentétesen a hatánap kezdő napját nem a Pp. 147. § (3) bekezdés szerinti határidő lejártának utolsó napjától rendelte számítani a 15 napos határidő meghosszabbítását, hanem a kézhezvétel napjától.

A **Kúria Kpkf.39944/2021/2.** számú precedensképes határozatában a felperes keresetét visszautasította annak elkésettsége végett és nem vette figyelembe a felperes kereseti kérelmével együtt előterjesztett igazolási kérelmet, mivel a felperes által előterjesztett igazolási kérelem a keresetindítási határidő vétlen elmulasztását hitelt érdemlően nem támasztotta alá, a kérelemben megjelölt okok kizárólag az önhiba körében voltak értékelhetőek.

A **Kúria Kf.37194/2020/3.** számú precedensképes határozatában [27] A Pp. 151. § (3) bekezdése kimondja, hogy határidő elmulasztása esetén az igazolási kérelem előterjesztésével együtt pótolni kell az elmulasztott cselekményt is.

Továbbá a Kúria **Kpkf.39750/2021/2.** számú precedensképes határozata, **Kpkf.40327/2020/2.** számú precedensképes határozata és a **Kpkf.39896/2020/2.** számú precedensképes határozata rendelkezik arról, hogy a határidők elmulasztásával és az igazolási kérelemmel együtt elő nem terjesztett elmulasztott cselekmény hiánya a kereset és az ellenkérelem visszautasítását vonja maga után.

Tekintettel arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság 4/2003. számú PJE határozata szerint is a határidő hosszabbítás során az új határidő számítás az eredeti határidő elteltét követő nap, amely objektív határidőnek minősül, és mint objektív határidő nem kötődnek a fél tudomásszerzéséhez, és igazolási kérelemmel nem orvosolhatók.

A Ptké. 3. §-ának (2) bekezdése szerint a hetekben, hónapokban vagy években megállapított határidő azon a napon jár le, amely elnevezésénél vagy számánál fogva megfelel a kezdő napnak. Ennél fogva az alperes ellenkérelmének az első fokú bírósághoz 2019. március 12-én be kellett volna érkeznie. Az elévülési határidő és annak ismertetett számítási módja anyagi jogi szabály. Az anyagi és eljárási jogszabályban megállapított határidők elteltének számításánál a kétfajta határidő között különbséget kell tenni. Az anyagi jogszabály által megszabott határidő az utolsó napon minden körülmények között lejár. Az anyagi jogi határidőt nem lehet egyben eljárásjogi értelemben megadott határidőnek is tekinteni, e vonatkozásban tehát a Pp. rendelkezései nem irányadók s így az a szabály sem, hogy a postára adás napján az előírt aktus joghatálya bekövetkezett.

A bírósági eljárásokban különös tekintettel az eljárásjogi törvényekben – Pp.; Be.; Kp. – a határidők szerepe generális szabályként, mint egy garanciát hivatott biztosítani a tisztességes eljáráshoz. A határidők meglátta garanciát és jogbiztonságot szolgáltat a tekintetben, hogy senki se legyen jogképes bármikor pert indítani a másik féllel szemben. A törvényekben az erre

való tekintettel kerültek megfogalmazásra és váltak elemi szintté az elévülési idő, illetve a bírósághoz fordulás jogának idő korlátjai.

A jogbiztonság egyrészt megkívánja a normavilágosságot, másrészt követelményt támaszt az egyes jogintézmények irányában is, amely szerint működésüknek előre kiszámíthatónak és előre láthatónak kell lennie. A jogállam értékrendjének egyik legfontosabb pillére a jogállami garanciák érvényre juttatása a jogintézmények működése során. Ezek hiányában sérül a jogbiztonság, a jogszabályok következményeinek kiszámíthatósága, és esetlegessé válhat az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított alapvető jogok érvényre jutása is.” [21/2014. (VII.15.) AB határozat.]

A tisztességes eljáráshoz való jogot sérti, ha bárki bármilyen idő elteltével bírósághoz fordul jogai érvényesítésére. Ahogyan egy munkajogviszony megszüntető határozat esetében is a bírósághoz való fordulás joga a sérelmet szenvedett félnek Mt. alapján 30 nap, úgy egy ellenkérelem benyújtására nyitva álló határidő a Pp. alapján 45 nap vagy egy fellebbezés előterjesztéséhez 15 nap.

Büntető eljárás során a nyomozati szakban is fontos és kulcs szerepet tölt be a határidők betartása tekintettel arra, hogy ha a nyomozó hatóság a bűncselekmény elkövetőjének személyét az elévülési időn túl állapítja meg akkor a nyomozó hatóság az elévülési idő beállása végett az eljárást hivatalból kell megszüntetnie, mivel a bűncselekmény a törvény által megállapított elévülési idő beálltát követően már nem büntethető a feltételezett elkövető.

A Fővárosi Törvényszék 31.P.23.595/2018/31. számú ítélete és az abban foglalt bírói döntés alaptörvény-ellenes, mivel az sérti az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát.

Az indítványozó tisztességes eljáráshoz való joga abban sérült, hogy a bíróság a törvényben foglalt eljárási garanciák megsértésével azok figyelmen kívül hagyásával fogadott be egy elkésetten, határidő hosszabbítási kérelem után benyújtott ellenkérelmet, ami alapján született meg a Fővárosi Törvényszék 31.P.23.595/2018/31. számú ítélete alaptörvény-ellenesen.

Sérült a tisztességes eljáráshoz való jog a tekintetben is, hogy az első fokú tanács tisztában volt az ügy jelentős súlyával, de ennek ellenére megszegve az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdés rendelkezését a **Pp. 237. § (1) bekezdés és (3) bekezdés** valamint a **Pp. 253. § b) pont** szabályai szerint az anyagi pervezetés során nem mutatott iránymutatást, holott az alperesi fél ellenkérelmében hivatkozott az elévülésre és a bíróság tisztában volt a téves jogszabályhely megjelölésével.

A tájékoztatást a bíróságnak a fél részére az eljárás olyan szakaszában kell megadnia, amikor a bizonyítandó tények már ismertek és megállapítható, hogy a fél nincs kellőképpen tisztában bizonyítási kötelezettsége tartalmával. A tájékoztatásnak folyamatosan igazodnia kell a felek per során változó nyilatkozataihoz, követnie kell az esetleges keresetváltoztatásokat, kereset kiterjesztéseket. A felet - *függetlenül attól, hogy jogi képviselővel jár-e el* - tájékoztatni kell arról, hogy a bíróság mely tényállításait ítéli olyannak, amelyek bizonyításra szorulnak. A tájékoztatásnak a kereseti (vizontkereseti) kérelem és az ellenkérelem (kifogás) alapjaként előadottakból kiindulva, az anyagi jogi szabályok szerint jelentős tényekre kell vonatkoznia.

A bíróságoknak biztosítaniuk kell az ügyfél részére, hogy az eljárási jogait érvényre tudja juttatni az eljárás során. A bíróságok kötelezettsége, hogy az eljárásuk során az ügyfelek a bizonyítékaikat elő tudják terjesztetni és gyakorolhassák azon jogaikat, amelyek lehetővé teszik, hogy pártatlan és a jogszabályoknak megfelelő szakszerű döntés szülessen az ügyükben.

Amennyiben a bíróság a fenti jogokat nem biztosítja az ügyfél számára, akkor ezzel megsérti annak a tisztességes eljáráshoz való jogát.

A törvényi előírások contra legen értelmezése a tekintetben sérti a tisztességes eljáráshoz való alapjog sérelmét, hogy a magyar jogrend a kontinentális jogrendszerhez tartozik, ezáltal az író jog az irányadó. A bíróság bár tisztában van a törvény szövegezésével és a jogalkotó törvényben foglalt akaratával mégis dönthet úgy, hogy azt másképpen értelmezi, ami által már az önkényesség is megjelenik és az önkényesség megjelenésével már pártatlanságról nem beszélhetünk. Véleményem szerint a határidőkre vonatkozó szabályozás pont egy igen vékony mezsgye vonal azonban annak szigorú értelmezése és használata indokolt.

Az alkotmánybíróságnak azon bírói döntését szigorúan meg kell vizsgálnia, hogy a bíróság miért, milyen célból és okból értelmezte contra legen, azon jogszabályokat, amely a határidő számítás törvényi feltételének a Pp. 147. § (3) bekezdésében foglaltak illetve az igazolás előterjesztésének törvényi feltételét előíró Pp. 151. § (3) bekezdés szerinti hiányának figyelmen kívül hagyásával hozott meg.

A bíróság által contra legen értelmezés tényéből fakadóan következik a tisztességes eljáráshoz való alapjog sérelme és a bírói függetlenség megkérdőjelezhetősége.

A tisztességes eljárás csak abban az esetben valósulhat meg, amennyiben a bíróság függetlenségének elve is érvényesül a tekintetben, hogy az eljáró bíróság részre hajlás nélkül az Alaptörvény 26. § (1) bekezdésében előírtaknak valamint a Bjt. 22. § (1) bekezdés és a Bjt. 36. § (1) bekezdéssel összhangban ítélkezik.

Ha a bíróság önkényesen mérlegel, vagy értelmez jogot, ugyanúgy nem biztosítja az ügyfél számára a bírósághoz való fordulás alkotmányos jogát, mivel jogellenesen nem vesz figyelembe való tényeket, vagy jogellenesen értelmez jogszabályokat. Az önkényes mérlegelés és jogértelmezés esetén a bíróság kizárja annak lehetőségét, hogy az ügyfél az alanyi jogainak érvényesítése érdekében hatékonyan fordulhasson a bírósághoz illetve, hogy a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést.

A fentiekre figyelemmel megállapítható, hogy az önkényes mérlegelés és jogértelmezés sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot, mivel az **Alaptörvény 28. cikk** is kimondja a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

E kérdésben követett nemzetközi alkotmánybírói gyakorlat helyességét látszik alátámasztani az EU Bíróságának a döntése is. Az EU Bírósága C-173/03. számú ügyben hozott határozatának a 33- 40. pontjában az alábbiakat mondta ki:

33. „A magánszemélyek számára a közösségi jogban részükre biztosított jogok hatékony bírói jogvédelme biztosításának szükségességéhez kapcsolódó hasonló megfontolásokkal ugyanilyen módon ellentétes az, ha az állami felelősség kizárólag azért nem állapítható meg, mert a közösségi jognak a végső fokon eljáró bíróságnak felróható megsértése az e bíróság által végzett jogszabály-értelmezésből ered.

34. Egyrészt ugyanis a jogszabályok értelmezése a bírói jogkör lényegéhez tartozik, hiszen bármi legyen is a bíró feladatköre, egymástól eltérő és egymásnak ellentmondó álláspontokkal találkozunk, az eléje tárt jogvita eldöntése érdekében rendszerint a releváns – nemzeti és közösségi – jogi normákat kell értelmeznie.

35. Másrészt nem zárható ki, hogy az alkalmazandó közösségi jog nyilvánvaló megsértését éppen ilyen értelmezési tevékenység gyakorlása során követik el, ha például a bíró valamely közösségi anyagi vagy eljárásjogi szabálynak nyilvánvalóan téves értelmet tulajdonít, különös figyelemmel a Bíróság e tárgyban irányadó ítélkezési gyakorlatára (e tekintetben lásd a fent hivatkozott Köbler ügyben hozott ítélet 56. pontját), vagy ha a nemzeti jogot oly módon értelmezi, hogy az gyakorlatilag az alkalmazandó közösségi jog sérelmét eredményezi.

36. Amint azt a főtanácsnok indítványának 52. pontjában kifejtette, hasonló körülmények között az állam felelősségének kizárása amiatt, hogy a közösségi jog megsértése bíróság által végzett jogszabály-értelmezési műveletből ered, a Bíróság által a fent hivatkozott Köbler ügyben hozott ítéletben kimondott elv lényegének kiüresítését jelentené. Ez a megállapítás még inkább igaz a végső fokon eljáró bíróságokra, amelyek feladata a jogszabályok nemzeti szinten történő egységes értelmezésének biztosítása.

37. Hasonló következtetést kell levonni az olyan jogszabállyal kapcsolatban, amely általános szabályként kizárja az állam felelősségének bármilyen megállapítását, amennyiben ezen állam bíróságának felróható jogszabálysértés a tényállás és a bizonyítékok értékeléséből ered.

38. Egyfelől ugyanis a tényállás és a bizonyítékok értékelése, ugyanúgy, mint a jogszabály-értelmezés, a bírói jogkör másik alapvető része, minthogy függetlenül attól az értelmezéstől, amelyet a valamely meghatározott ügyben eljáró bíró elfogad, az említett szabályoknak az illető ügyre történő alkalmazása gyakran attól függ, hogy a bíró miként értékeli az ügy konkrét tényállását, valamint az eljárás felei által bemutatott bizonyítékok bizonyító erejét és az ügyre vonatkozó jelentőségét.

39. Másfelől a tényállás és a bizonyítékok értékelése – amely gyakran bonyolult elemzést igényel – bizonyos esetekben az alkalmazandó jog nyilvánvaló megsértéséhez is vezethet, függetlenül attól, hogy az értékelésre a bizonyítási teherre, e bizonyítékok bizonyító erejére vagy a bizonyítási módok megengedhetőségére vonatkozó sajátos szabályok, illetőleg a tényállás jogi minősítését igénylő szabályok alkalmazása során kerül e sor.

40. E körülmények között az állami felelősség megállapítása bármilyen lehetőségének kizárása abban az esetben, ha a nemzeti bíróság terhére rótt jogsértés a tényállás vagy bizonyítékok általa elvégzett értékelésére vonatkozik, azt is jelentené, hogy megakadályozná a fent hivatkozott Köbler ügyben hozott ítéletben kimondott elv hatékony érvényesülését a közösségi jognak a végső fokon eljáró bíróságoknak felróható nyilvánvaló megsértésére vonatkozólag.”

Mindezekon túlmutatóan a Fővárosi Törvényszék 31.P.23.595/2018/31. számú ítélete az Abtv. 29. § szerinti bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességű és alkotmányjogi jelentőségű kérdéseket vet fel.

Az indítványozó álláspontja szerint a törvényben előírt határidők betartatása és megtartása valamint azok számítása jelentős alkotmányjogi kérdéseket vet fel.

A bírósági eljárásokban különös tekintettel az eljárásjogi törvényekben – *Pp.*; *Be.*; *Kp.* – a határidők szerepe generális szabályként, mint egy garanciát hivatott biztosítani a tisztességes eljáráshoz. A határidők megléte garanciát és jogbiztosnást szolgáltat a tekintetben, hogy senki se legyen jogképes bármikor pert indítani a másik féllel szemben. A törvényekben az erre való tekintettel kerültek megfogalmazásra és váltak elemi szintté az elévülési idő, illetve a bírósághoz fordulás jogának idő korlátjai.

A tisztességes eljáráshoz való jogot sérti, ha bárki bármilyen idő elteltével bírósághoz fordul jogai érvényesítésére. Ahogyan egy munkajogviszony megszüntető határozat esetében is a bírósághoz való fordulás joga a sérelmet szenvedett félnek Mt. alapján 30 nap, úgy egy ellenkérelem benyújtására nyitva álló határidő a Pp. alapján 45 nap vagy egy fellebbezés előterjesztéséhez 15 nap.

Büntető eljárás során a nyomozati szakban is fontos és kulcs szerepet tölt be a határidők betartása tekintettel arra, hogy ha a nyomozó hatóság a bűncselekmény elkövetőjének személyét az elévülési időn túl állapítja meg akkor a nyomozó hatóság az elévülési idő beállása végett az eljárást hivatalból kell megszüntetnie, mivel a bűncselekmény a törvény által megállapított elévülési idő beálltát követően már nem büntethető a feltételezett elkövető.

Az ellenkérelem benyújtása, mint az eljárási cselekmények egy része csak meghatározott időtartam alatt – *45 nap* – végezhető el jogszerűen. A határidő mértékét a törvény esetenként pontosan rögzíti, mint pl. a perorvoslatok előterjesztése tekintetében is.

Az eljárási határidőkön belül meg kell különböztetni a szubjektív és objektív határidőket. A Pp. 147. § (3) bekezdés deklarálja a bíróság által engedélyezett határidő hosszabbítás időtartamát és annak számítását, ami az eredeti határidő elteltét követő nap. Erre a véleményre jutott a Legfelsőbb Bíróság jogegységi tanácsa is az általa meghozott **4/2003. Polgári jogegységi határozat IV. fejezet 3. § és 4. §-ban.**

Tekintettel arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság 4/2003. számú PJE határozata szerint is a határidő hosszabbítás során az új határidő számítás az eredeti határidő elteltét követő nap, amely objektív határidőnek minősül, és mint objektív határidő nem kötődnek a fél tudomásszerzéséhez, és igazolási kérelemmel nem orvosolhatók.

Ezekből következően az első fokú tanács azzal, hogy az alperes által benyújtott határidő hosszabbítás kérelmét valós indokok hiánya alapján és a határidő hosszabbítás kérelem törvényi feltételeinek fenn nem állása során – *az elmulasztott cselekményt (ellenkérelem benyújtása) a kérelem előterjesztésével együtt kell benyújtani* – az ipso iure alperesi ellenkérelmet befogadta, ezáltal legitimé tehetette, hogy ettől fogva a határidőket nem kell pontosan betartani, hiszen a határidő elmulasztásával, annak be nem tartásával sem fog semmi jogvesztővé válni.

Ettől kezdve a határidő számítás okafogyottá válhat hiszen elkészség esetén elég egy igazolási kérelmet benyújtani az elmulasztott cselekmény mellőzésével és már is hatályossá válik az ipso iure cselekmény.

Ezt erősíti meg a Kúria **1.Pfv.20.672/2020/7. sz. ítélete** azzal, hogy az ítéletét precedens értékűre emelte, annak ellenére, hogy a Kúria a felülvizsgálati eljárásban az elsőfokú bíróság és a másodfokú bíróság eljárási szabálytalanságát nem vizsgálta meg, holott erre jogosult volt **[3348/2014 (XI.19) AB végzés] Indoklás [11] – [13]**

Az Alkotmánybíróság döntéseiből a teljesség igénye nélkül – 3218/2012. (IX.17) AB végzés Indoklás [6]-[7]; 3248/2012 (IX.28) AB végzés Indoklás [15]; 3296/2012. (X.19) AB végzés; 3306/2012 (XI.12) AB végzés – tükröződik a határidők megtartásának szigorú vétele.

2.1 A Fővárosi Ítéltábla I.Pf.21.062/2019/9/II. ítélet alaptörvény-ellenessége

A Fővárosi Ítéltábla I.Pf.21.062/2019/9/II. ítéletének alaptörvény-ellenessége abban nyilvánul meg, hogy az ítéltábla helyben hagyott egy alaptörvény-ellenes a tisztességes eljáráshoz való jog megsértésével hozott első fokú ítéletet.

Az ítéltábla mellőzte az első fokon megállapított vizsga százalékok egyezését eltérő eredménnyel, amelyek igazolták az indítványozó megkülönböztetését, diszkriminálását.

Az Ítéltábla a határidők vonatkozásában szintén contra legen értelmezéssel járt el, és egyben a Kúria jogegységi határozatok figyelmen kívül hagyásával hozta meg aggályos ítéletet, de az ítéletben a Kúriától való eltérő ítélkezési gyakorlatát nem indokolta.

Az ítéltábla a Pp. 147. § (3) bekezdésének contra legen értelmezésével megszegte az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésében foglaltakat.

Ezeket túlmenően a másodfokú tanács a határidő elmulasztásával és az elkésett ellenkérelem befogadásával kapcsolatosan helyben hagyta az elsőfokú tanács alaptörvény-ellenes indoklását és kiegészítette azzal, hogy a bírói gyakorlattól eltérően az általános 3, 8, 15, 30, 45 napos határidő helyett 29 napos határidőt adott az elsőfokú tanács.

A másodfokú tanács a fellebbezési eljárásban szintén nem nyilatkoztatta a felperest az elévüléssel kapcsolatosan, holott ennek helye lett volna, az alperesi fellebbezési ellenkérelemben hivatkozott elévülés vonatkozásában.

2.2. A Kúria Pfv.IV.20.672/2020/7. ítélet alaptörvény-ellenessége és annak megsemmisítése az Abtv. 43. § (4) bekezdés valamint az ügyrend 46. § (5) bekezdés vonatkozásában.

A Kúria I.Pfv.20.672/2020/7. sz. ítélet alaptörvény-ellenessége abban nyilvánul meg, hogy a Kúria az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogában sértette meg azzal, hogy Pfv.IV.20.672/2020/3. sz. végzésben a 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet 2020. április 21-én hatályos 29. § (1) bekezdés hivatkozására tájékoztatta az indítványozót és annak jogi képviselőjét, hogy a kormányrendelet értelmében a fellebbezési és a felülvizsgálati eljárásokban a felek tárgyalás tartását nem kérhetik, pedig 2020. LVIII. törvény 143. § (1) bekezdése viszont kimondja „a fellebbezési és felülvizsgálati eljárásban eljáró bíróság a továbbiakban is tárgyaláson kívül jár el, ha a 2020. március 31. napja és 2020. június 1. napja közötti időszakban értesítette a feleket a tárgyaláson kívüli elbírálásról”.

Az indítványozó véleménye szerint a Kúria azért hozhatta meg ezt a jogellenes végzést a nyilvános tárgyalás mellőzéséről, hogy a felülvizsgálati eljárásban az indítványozó ne tudja előadni a határidőkkel kapcsolatos meglátásait és az alperesi ellenkérelem elkésettségét és annak jogellenes befogadását.

Ha a tárgyalás a jogszabályok figyelembe vételével megtartásra került volna, akkor az indítványozó ezen észrevételei alapján a Kúriának érdemben vizsgálnia kellett volna az alperes ellenkérelmének hatályosságát és annak befogadásának jogszerűségét.

A tárgyalás tartásának mellőzése az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát sértette azért, hogy az indítványozót korlátozta a nyilvános tárgyaláshoz való alapjogában.

Magyarország Alaptörvényének XXVIII. cikke rögzíti a tárgyalás nyilvánosságának alapelvét azzal, hogy kimondja: mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

A nyilvánosság követelménye garanciális jelentőségű alapelv: biztosítja az igazságszolgáltatás működésének átláthatóságát, ellenőrizhetőségét. A társadalmi ellenőrzés lehetősége hozzájárul ahhoz, hogy a bíróságok és az eljárásban részt vevő más hivatalos személyek valóban függetlenül és pártatlanul, kizárólag a törvényeknek alárendelten járjanak el. Ez pedig nem csupán az adott eljárásban részt vevő felek, hanem az egész társadalom érdeke.

A nyilvános tárgyaláshoz (public hearing) való jogot az Egyezményvel azonos módon az Alaptörvény is deklarálja a Szabadság és felelősség részben, a XXVIII. cikkben.

A XI. fejezetben a bírósági eljárás általános szabályainál a 237. § (1) bekezdésében nem vitásan fő szabályként írja elő a tárgyalás nyilvánosságát. A törvényszerkesztési megoldástól függetlenül megállapíthatjuk, hogy a nyilvánosság alapvető mivolta változatlan. Szintén a nyilvánosság elvének fontosságát tükrözi az Európai Emberi Jogi Bíróság (EJEB) gyakorlata.

A Szűcs Ausztria elleni ügyben (20602/92.) a Bíróság megállapította a nyilvánosság indokolatlan kizártsága folytán az Egyezmény 6. cikke 1. bekezdésének megsértését, mert az alapeljárás magyar vádlottja ellen lopott hitelkártya használatának gyanúja miatt indult, utóbb megszüntetett eljárással összefüggésben folytatott kártalanítási eljárásban a bírósági határozatot nem hirdették ki nyilvánosan, és a nyilvánosságot más eszközökkel sem biztosították. Azonos döntés született a Werner Ausztria elleni ügyben (21853/93.) is.

A tisztességes tárgyaláshoz való jog tekintetében az Alkotmánybíróság irányadónak tekinti a tisztességes eljáráshoz való jog tartalmára vonatkozóan megfogalmazott követelményeket.

Fontos kiemelni, hogy az indítványozó nem kéri a Tisztelt Alkotmánybíróságtól a bizonyítékok felülmérlegelését és az ítéletek megváltoztatását tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság nem negyedfokú bíróság, kizárólag a bírósági döntés és az ahhoz vezető út alaptörvényellenességét állapítsa meg a tisztességes eljáráshoz való jog megsértésével és semmisítse meg azokat.

Tekintettel arra, hogy az első fokú bíróság eltért felperes kereseti kérelmétől, az alperes által kért határidő meghosszabbításnak contra legen értelmezéssel helyt adott úgy, hogy az alperes az igazolással az elmulasztott cselekményt sem pótolta, ezáltal az Alaptörvény 26. § (1) bekezdésben foglaltak nem teljesültek illetve a peres eljárás során olyan magatartást tanúsíthatott, amely a bíróság függetlensége és pártatlansága is megkérdőjelezhető.

A Fővárosi Törvényszék, mint első fokon eljáró bíróság a **31.P.23.595/2018/31. számú ítéletét** alaptörvény-ellenesen hozhatta meg és az abban foglalt bírói döntés az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogában sértette.

A tisztességes eljáráshoz való jog megsértése abban nyilvánult meg, hogy a bíróság önkényesen a törvényi előírásoknak ellentétesen az alaptörvény 26. § (1) rendelkezésének nem megfelelően járt el és hozhatta meg döntését.

A tisztességes eljárás (fair trial) olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek a figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes [6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 95]. A tisztességes eljáráshoz való jog olyan abszolút jog, amellyel szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye [14/2004. (V. 7.) AB határozat, ABH 2004, 241, 266].

A tisztességes eljáráshoz való jog több garanciális szabályból áll. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványai különösen: a bírósághoz fordulás joga, a tárgyalás igazságossága, a tárgyalás nyilvánosságának és a bírói döntés nyilvános kihirdetésének a követelménye, a törvény által létrehozott bíróság, a bírói függetlenség és a pártatlanság kívánalma, továbbá az észszerű határidőn belüli elbírálás követelménye. A szabály de facto nem állapítja meg, de az Alkotmánybíróság értelmezése szerint része a tisztességes eljárásnak az is, hogy az eljárásban biztosítva legyen a fegyverek egyenlősége [22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [49]].

A tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjog sérelmét eredményezheti ugyanis olyan eljárásjogi vagy anyagi jogi szabály megsértése, amely az eljárás valamelyik szereplője (jellemzően valamelyik fél) számára többtétjogosultságot biztosít, vagy őt éppen valamilyen fennálló jogától, vagy jogosultságától fosztja meg, olyan kérdések tekintetében, amelyek érdemben befolyásolják, elnehezítik vagy akár el is lehetetlenítik a bizonyítást, megváltoztatva ezzel az eljárás végkimenetelét.

A tisztességes bírósági eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes bírósági eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposítással megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon [lásd 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]].” (Indokolás [26])

A **33/2012 (VII.17) AB határozat**, Indoklás [13] [72] és [105] alapján az alkotmánybíróság az alaptörvényben biztosított jogként fogadta el a bírói függetlenség elvére való hivatkozást, ezáltal az alkotmányjogi panaszt befogadta és ennek a jognak a sérelmére alapította határozatát.

A korábban előadottak tükrében kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a **2011. évi CLI. törvény 27. § (1) bekezdés** vonatkozásában a megjelölt ítéletek alaptörvény-ellenességét a tisztességes eljáráshoz való alapjog megsértése **Magyarország Alaptörvényének XXIV. cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (1) bekezdésébe** (tisztességes tárgyaláshoz való jog, bírósághoz fordulás joga az önkényes mérlegelés tilalmára is

figyelemmel, törvényes bíróhoz való jog) valamint **XV. cikkébe** (törvény előtti egyenlőség, hátrányos megkülönböztetés tilalma, a XI. cikkel összefüggésben) az **Abtv. 43. § rendelkezései** alapján a **Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.21.062/2019/9/II. ítéletét** valamint a **Fővárosi Törvényszék 31.P.23.595/2018/31. számú ítéletét** semmisítse meg, valamint az **Abtv. 43. § (4) bekezdés** valamint az **ügyrend 46. § (5) bekezdés** vonatkozásában a **Kúria Pfv.IV.20.672/2020/7. ítéletét** is semmisítse meg.

Budapest. 2021. november 15.

jogi képv.
dr. Szepesházi Péter ügyvéd